

VIERDE BIJDRAGE

TOT DE KENNIS DER

ICHTHYOLOGISCHE FAUNA

VAN

A M B O I N A .

DOOR

Dr. P. BLEEKER.

Toen ik op het einde des vorigen jaars mijne Derde bijdrage tot de kennis der ichthijologische fauna van Amboina voor de pers bestemde, vermoedde ik niet, dat ik thans reeds weder aanleiding zou hebben om een nieuw artikel over dit onderwerp bekend te maken. De aanhoudende toezendingen van mijnen vriend, den heer DR. HARTZFELD, die mij zelfs nog bij zijne terugkomst te Batavia weder eene nieuwe verzameling, waartoe de heer HOEDT te Amboina veel had bijgedragen, met zijne gewone welwillendheid afstond, alsmede eene vrij groote verzameling van Ambonsche vischsoorten, welke mevrouw IDA PFEIFFER mij na hare reis in de Molukken gedeeltelijk afstond, deden mij weder talrijke soorten kennen, welke van Amboina en gedeeltelijk in de wetenschap nog onbekend waren. Zoowel den heer HARTZFELD als mevrouw PFEIFFER had ik uitgenoodigd, te trachten ook Amboinasche *zoetwatervisschen* te verzamelen, ten

einde ook hieromtrent eenig licht zou kunnen opgaan. Ook aan dit verzoek is met de meeste bereidwilligheid voldaan, en hoezeer de meeste in mijn bezit zijnde vischsoorten, welke in de zoete wateren van Amboina zijn gevangen, slechts te beschouwen zijn als zeevisschen, welke zich slechts tijdelijk of toevallig in de riviermondingen hebben begeven, zooals enkele soorten van Apogon, Mesoprion, Serranus, Therapon, Amphacanthus, Caranx, Pomacentrus en Achirus, leven andere met meerdere of volkomene zekerheid voornamelijk in zoet water. Deze soorten zijn echter gering in getal en als zoodanig beschouw ik slechts *Dulus maculatus* CV., *Eleotris porocephalus* CV. en *Tetraodon erijthrotaenia* Blkr. van de verzamelingen van den heer HARTZFELD en *Sicydium micrurus* Blkr. en *Anguilla Elphinstonei* Sijk. van de verzameling van mevrouw PFEIFFER. Zeer opmerkelijk is het, dat er geen enkele vertegenwoordiger bij is van de Notacanthinen, Labijrintvisschen, Cijprinoiden, Zoetwater Siluroïden en Notopteren, welke op de Soenda-eilanden in zoo talrijke soorten en zoo tallooze voorwerpen voorkomen. Een aantal zoetwatervisschen, op zuidelijke Ceram verzameld, gaf, zooals reeds in dit tijdschrift is medegedeeld, dezelfde uitkomsten en naar de thans bestaande kennis te oordeelen schijnen deze families in de zoete wateren van de Molukken geheel te ontbreken, en het verdient mijns inziens thans nog bevestiging dat *Trichopus trichopterus* CV. en *Mastacembelus maculatus* CV., welke gezegd worden de Molukken te bewonen, aldaar inderdaad aangetroffen zijn. In de bovenaangehaalde bijdrage bragt ik het aantal bekende Ambonsche vischsoorten op 217, of eigenlijk op 216 vermits *Syngnathus haematopterus* Blkr. dezelfde soort is als *Syngnathus fasciatus* Gr. De nieuwe verzamelingen, bovenbedoeld, brengen dat cijfer tot bijkans 300. Even als vroeger zal ik aan de opgave van alle deze soorten de lijsten laten voorafgaan der kollekties, aan welke de nieuwe uitbreiding der kennis ten dezen opzichte te danken is.

*Verzamelingen van Dr. J. HARTZFELD, ontvangen in
Maart en Julij 1853.*

1. Apogon amboinensis Blkr.	43. Caranx Forsteri CV.
2. Ambassis Dussumieri CV.	44. Carangichthijs tijpus Blkr.
3. » macracanthus Blkr.	45. Gnathanodon speciosus Blkr.
4. Serranus microprion Blkr.	46. Elacate mottah CV.
5. » polijstigma Blkr.	47. Amphacanthus corallinus CV.
6. Mesoprion amboinensis Blkr.	48. » cijanotaenia Blkr.
7. » immaculatus CV.	49. » vermiculatus CV.
8. » marginatus Blkr.	50. Acanthurus matoïdes CV.
9. Grammistes orientalis Bl.	51. » scopas CV.
10. Dules maculatus CV.	52. Naseus Hoedtii Blkr.
11. Therapon servus CV.	53. Priodon amboinensis Blkr.
12. Datnia argentea CV.	54. Mugil parsia Buch?
13. Mijripristis pralinus CV.?	55. Gobius puntangoïdes Blkr.
14. Holocentrum cornutum Blkr.	56. Eleotris amboinensis Blkr.
15. » diadema Lacép.	57. » porocephalus CV.
16. » leonoïdes Blkr.	58. Pomacentrus nematopterus Blkr.
17. » sammara CV.	59. » taeniometopon Blkr.
18. » tiereöïdes Blkr.	60. Glijphisodon leucogaster Blkr.
19. » violaceum Blkr.	61. » trifasciatus Blkr.
20. Upeneus barberinoïdes Blkr.	62. Heliases xanthochir Blkr.
21. Upeneöïdes bivittatus Blkr.	63. Julis (Halichoeres) casturi Blkr.
22. Dactijlopterus orientalis CV.	64. » (») kallopisos Blkr.
23. Pterois volitans CV.	65. Cossijphus mesothorax CV.
24. Sijnanceia brachio CV.*	66. Cheilinus decacanthus Blkr.
25. Diagramma punctatum Ehr.	67. » diagrammus CV.
26. » radja Blkr.	68. » fasciatus CV.
27. Lobotes erate CV.	69. » oxijcephalus Blkr.
28. Caesio coerulaureus Lacép.	70. Hemiramphus Russellii CV.
29. Chaetodon baronnessa CV.	71. Harengula moluccensis Blkr.
30. » princeps CV.	72. » melanurus Blkr.
31. » vagabundus Bl.	73. Engraulis encrasicoloïdes Blkr.
32. » virescens CV.	74. Achirus poropterus Blkr.
33. » vittatus Bl. Schn.	75. Muraena isingleenoïdes Blkr.
34. Zanclus cornutus CV.	76. Tetraödon erijthrotaenia Blkr.
35. Taurichthijs varius CV.	77. Balistes lineatus Bl. Schn.
36. Scatophagus argus CV.	78. » bursa Schneid.
37. Holacanthus bicolor CV.	79. Monacanthus histrix Burt.
38. » dux Lacép.	80. Alutarius nasicornis T. Schl.
39. » nox Blkr.	81. Ostracion cornutus L.
40. Scomber loo CV.	82. » cubicus Bl.
41. Selar torvus Blkr.	83. » solorensis Blkr.
42. » Hasseltii Blkr.	84. Pegasus draconis L.

Verzameling van mevrrouw IDA PFEIFFER, *ontvangen in Julij*
1853.

1. Apogon chrijosoma Blkr.	42. Gerres filamentosus CV.
2. » hijalosoma Blkr.	43. » kapas Blkr.
3. » koilomatodon Blkr.	44. Chaetodon auriga Forsk.
4. » novemfasciatus CV.	45. » vagabundus Bl.
5. » roseipinnis CV.	46. » virescens CV.
6. Cheilodipterus quinquelineatus CV	47. » vittatus CV.
7. Ambassis macracanthus Blkr.	48. Heniochus macrolepidotus CV.
8. Serranus Hoevenii Blkr.	49. Zanclus cornutus CV.
9. » marginalis CV.	50. Scatophagus argus CV.
10. » hexagonatus CV.	51. Holacantus bicolor Bl.
11. Mesopriion fulviflamma Blkr.	52. » nox Blkr.
12. » macolor Blkr.	53. » Vrolikii Blkr.
13. » madras CV.	54. Platax vespertilio Rüpp.
14. » marginatus Blkr.	55. Chorinemus sancti Petri CV.
15. » microchir Blkr.	56. Caranx Forsteri CV.
16. » octolineatus Blkr.	57. Acanthurus matoides CV.
17. » semicinetus CV.	58. » scopas CV.
18. Datnia argentea CV.	59. » triostegus CV.
19. Dules maculatus CV.	60. Priodon amboinensis Blkr.
20. Holocentrum cornutum Blkr.	61. Gobius chlorostigma Blkr.
21. » sammara CV.	62. » ophthalmoporus Blkr.
22. » tiereoides Blkr.	63. » puntangoides Blkr.
23. » violaceum Blkr.	64. » phalaena CV.
24. Mijripristis parvidens CV.	65. Sicijidium micrurus Blkr.
25. » pralinus CV.?	66. Periophthalmus kallopterus Blkr.
26. » murdjan Rüpp.	67. Eleotris porocephalus CV.
27. Percis cilindrica CV.	68. Callionijmus dactijlopus Ed. Benn.
28. Sphijraena obtusata CV.	69. Amphiprion chrijisargyrus Richds.
29. Upeneus pleurospilos Blkr.	70. Premnas trifasciatus CV.
30. » trifasciatus CV.	71. Pomacentrus fasciatus CV.
31. Mulloïdes flavolineatus Blkr.	72. » melanopterus Blkr.
32. Dactijlopterus orientalis CV.	73. Dascijllus aruanus CV.
33. Scorpaena diabolus CV.	74. » xanthurus Blkr.
34. Pterois brachijpterus CV.	75. Glijphisodon leucogaster Blkr.
35. » volitans CV.	76. » melas K. v. H.
36. » zebra CV.	77. » rahti CV.
37. Scolopsides lijcogenis CV.	78. » xanthurus Blkr.
38. » monogramma K. v. H.	79. » trifasciatus Blkr.
39. Heterognathodon bifasciatus Blkr.	80. Heliases fraenatus CV.
40. Caesio coerulaureus Lacép.	81. » macrochir Blkr.
41. » pisang Blkr.	82. Cossijphus mesothorax CV.

83. <i>Tautoga melapterus</i> CV.	92. <i>Tetraödon papua</i> Blkr.
84. <i>Julis (Halichoeres) prosopeion</i> Blkr.	93. <i>Balistes aculeatus</i> Bl.
85. <i>Cheilinus decacanthus</i> Blkr.	94. » <i>bursa</i> Bl. Schn.
86. » <i>diagrammus</i> CV.	95. » <i>flavimarginatus</i> Rüpp.
87. <i>Fistularia immaculata</i> Comm.	96. » <i>lineatus</i> Bl.
88. <i>Amphisile scutata</i> CV.	97. » <i>praslinus</i> Lac.
89. <i>Saurida nebulosa</i> CV.	98. <i>Monacanthus tomentosus</i> Cuv.
90. <i>Anguilla Elphinstonei</i> Sijk.	99. <i>Triacanthus Nieuhofti</i> Blkr.
91. <i>Tetraödon lunaris</i> Cuv.	100. <i>Solegnathus Blochii</i> Blkr.

Toen ik, thans ruim een jaar geleden, mijne onderzoekingen omtrent de vischfauna van Amboina begon, waren er nog slechts 56 soorten als met zekerheid aldaar voorkomende aan te wijzen, zoodat de mij achtereenvolgens van daar gewordenen visschen aan die kennis niet minder dan 244 species hebben toegevoegd, waaronder de hierboven opgesomde verzamelingen niet minder dan 84. Van deze 84 soorten zijn vele ook nieuw voor de fauna der Molukken in het algemeen, en bovendien nieuw voor de wetenschap *Apogon amboinensis*, *Mesoprion microchir*, *Holocentrum cornutum*, *Holocentrum tiereooides*, *Holocentrum violaceum*, *Diagramma radja*, *Holacanthus nox*, *Holacanthus Vrolikii*, *Amphacanthus cijanotaenia*, *Gobius ophthalmoporus*, *Sicijidium micrurus*, *Periophthalmus kallopterus*, *Eleotris amboinensis*, *Glyphisodon xanthurus*, *Heliases macrochir*, *Julis (Halichoeres) prosopeion*, *Julis (Halichoeres) kallopisos* en *Cheilinus oxijcephalus*, dus 18 soorten.

SPECIES PISCIIUM AMBOINENSIIUM HUCUSQUE COGNITAE.

1. *Apogon amboinensis* Blkr.
2. » *chrijosoma* Blkr. Nat. Tijdschr. N. I. III p. 256.
3. » *Hartzfeldii* Blkr. *ibid.* III p. 254.
4. » *hijalosoma* Blkr.
5. » *koilomatodon* Blkr. Nat. Tijdschr. N. Ind. IV p. 134.
6. » *macropterooides* Blkr. *ibid.* III p. 724.
7. » *melas* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
8. » *novemfasciatus* CV. Nat. T. N. Ind. III p. 163.
9. » *orbicularis* K. v. H. *ibid.* III p. 254.
10. » *roseipinnis* CV. *ibid.* III p. 253.
11. *Cheilodipterus quinquelineatus* CV. *ibid.* III p. 253.
12. *Ambassis Dussumierii* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.

13. *Ambassis macracanthus* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 455.
14. » *urotaenia* Blkr. ibid. III p. 257.
15. *Grammistes orientalis* Bl. Schn. ibid. IV p. 105.
16. *Serranus alboguttatus* CV. ? ibid. IV p. 103.
17. » *altivelis* K. v. H. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
18. » *amboinensis* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 258.
19. » *biguttatus* CV.
20. » *celebicus* Blkr. Nat. T. N. Ind. II p. 217.
21. » *crapao* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
22. » *cijanostigma* K. v. H. ibid.
23. » *hexagonatus* CV.
24. » *Hoevenii* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
25. » *leucogrammicus* Rwdt. ibid.
26. » *marginalis* CV. ibid.
27. » *microprion* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 552.
28. » *pardalis* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
29. » *polijstigma* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 244.
30. *Mesoprion amboinensis* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 259.
31. » *bottonensis* Blkr. ibid. II p. 170.
32. » *dodecacanthus* Blkr. ibid. IV p. 104.
33. » *fulviflamma* Blkr. ibid. III p. 553.
34. » *immaculatus* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
35. » *macolor* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 752.
36. » *madras* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Perc.
37. » *marginatus* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 554.
38. » *microchir* Blkr.
39. » *octolineatus* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
40. » *Russellii* Blkr. ibid.
41. » *semicinctus* CV.
42. » *unimaculatus* QG. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
43. *Cirrhites graphidopterus* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 106.
44. *Therapon servus* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
45. » *theraps* CV. ibid.
46. *Datnia argentea* CV. ibid. = *Datnia cancellatoïdes* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 247 (junior).
47. *Dules maculatus* CV.
48. *Priacanthus carolinus* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 235.
49. » *Blochii* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 457 = *Priacanthus japonicus* CV. ? Blkr. ibid. II p. 171 (nec CV.)
50. » *macracanthus* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Percoid.
51. *Mijripristis adustus* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 108.
52. » *microphthalmus* Blkr. ibid. III p. 261.
53. » *murdjan* Rüpp. ibid. IV p. 109.

54. *Mijripristis parvidens* CV.? *ibid.* III p. 260.
55. » *pralinus* CV. *ibid.* II p. 234.
56. *Rhijnchichthijs brachijrhijnchos* Blkr. *ibid.* IV p. 107.
57. *Holocentrum cornutum* Blkr.
58. » *diadema* CV. *Nat. T. N. Ind.* III p. 259.
59. » *leonoïdes* Blkr. *Verh. Bat. Gen.* XXII Percoid.
60. » *sammara* CV. *Nat. T. N. Ind.* III p. 555.
61. » *tiereoïdes* Blkr.
62. » *violaceum* Blkr.
63. *Percis cijlindrica* CV. *Nat. T. N. Ind.* II p. 235.
64. *Sphijraena Commersonii* CV. *Verh. Bat. Gen.* XXII Perc.
65. » *obtusata* CV. *ibid.*
66. *Upeneus barberinoïdes* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* III p. 262.
67. » *Russellii* CV. *Verh. Bat. Gen.* XXII Perc.
68. » *pleurospilos* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* IV p. 110.
69. » *trifasciatus* CV. *ibid.* II p. 237.
70. *Mulloïdes flavolineatus* Blkr. *ibid.* III p. 697.
71. *Upeneoïdes bivittatus* Blkr. *Verh. Bat. Gen.* XXII Perc.
72. » *variegatus* Blkr. *ibid.*
73. *Dactijlopterus orientalis* CV. *Nat. T. N. Ind.* III p. 264.
74. *Platijcephalus punctatus* CV. *ibid.* I p. 25.
75. *Scorpaena diabolus* CV. *ibid.* III p. 266.
76. » *polijlepis* Blkr. *ibid.* II p. 173.
77. *Pteroïs antennata* CV. *ibid.* V p. 72.
78. » *brachijpterus* CV. *ibid.* III p. 265.
79. » *volitans* CV. *Verh. Bat. Gen.* Sclerop.
80. » *zebra* CV. *Nat. T. N. Ind.* III p. 265.
81. *Apistus fusco-virens* QG. *ibid.* III p. 269.
82. » *leucogaster* Richards. *ibid.* IV p. 111.
83. » *longispinis* CV.
84. » *taenianotus* CV. *Nat. T. N. Ind.* III p. 557.
85. *Sijnanceia brachio* CV. *Verh. Bat. Gen.* XXII Sclerop.
86. *Diagramma lineatum* CV. *Nat. T. N. Ind.* IV p. 112.
87. » *orientale* CV. *Verh. Bat. Gen.* XXIII Sciaen.
88. » *punctatum* CV. *ibid.*
89. » *radja* Blkr.
90. *Lobotes erate* CV. *Verh. Bat. Gen.* XXII Sciaen.
91. *Scolopsides bilineatus* CV. *ibid.*
92. » *lijcogenis* CV. *ibid.*
93. » *monogramma* K. v. H. *ibid.*
94. *Heterognathodon bifasciatus* Blkr. *ibid.*
95. *Chrijsophrijs bifasciata* CV.
96. *Lethrinus rostratus* K. v. H. *Verh. Bat. Gen.* XXIII Spar.
97. *Caesio coerulaureus* Lacép. *ibid.* XXIII Maen.

98. *Caesio pisang* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 113.
 99. *Emmelichthijs leucogrammicus* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIII Maen.
 N. T. N. Ind. I p. 103.
 100. *Gerres filamentosus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Maen.
 101. » *kapas* Blkr. Nat. T. N. Ind. II p. 482.
 102. » *oijena* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Maen.
 103. *Chaetodon auriga* Forsk.
 104. » *baronessa* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 239.
 105. » *oligacanthus* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaetod. Nat. T.
 N. Ind. I p. 105.
 106. » *princeps* CV. Verh. B. Gen. XXIII Chaet.
 107. » *punctato-fasciatus* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 238.
 108. » *strigangulus* Soland. Nat. T. N. Ind. II p. 239.
 109. » *vagabundus* Bl. Verh. B. Gen. XXIII Chaetod.
 110. » *virescens* CV. *ibid.*
 111. » *vittatus* Bl. Schn. *ibid.*
 112. *Heniochus macrolepidotus* CV. *ibid.*
 113. *Taurichthijs varius* CV. *ibid.*
 114. » *viridis* CV.
 115. *Zanclus cornutus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Chaet.
 116. *Scatophagus argus* CV. *ibid.*
 117. » *ornatus* CV.
 118. *Holacanthus bicolor* CV. Nat. T. N. Ind. V p. 77.
 119. » *dux* Lacép. *ibid.* III p. 757.
 120. » *nox* Blkr.
 121. » *semicirculatus* Lacép. Nat. T. N. Ind. III p. 452.
 122. » *Vrolikii* Blkr.
 123. *Platax vespertilio* Rüpp. = *Platax Blochii* CV. V. B. G. XXIII Chaet.
 124. *Pempheris mangula* CV. *ibid.*
 125. *Toxotes jaculator* CV. *ibid.*
 126. *Scomber loo* CV. *ibid.* XXIV Makreel.
 127. *Chorinemus Sancti Petri* CV. *ibid.*
 128. » *tol* CV. *ibid.*
 129. *Elacate mottah* CV. *ibid.*
 130. *Megalaspis Rottleri* Blkr. *ibid.*
 131. *Selar boöps* Blkr. *ibid.*
 132. » *Hasseltii* Blkr. *ibid.*
 133. » *torvus* Blkr. *ibid.*
 134. » *trachurus* Blkr. = *Trachurus trachurus* CV.
 135. *Caranx ekala* CV. Verh. Bat. Gen. XXIV Makr.
 136. » *Forsteri* CV. *ibid.*
 137. » *Peronii* CV.
 138. *Carangichthijs tijpus* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 760.
 139. *Carangoides blepharis* Blkr. Verh. B. Gen. XXIV Makr.

140. *Carangoides ophthalmotaenia* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 271.
141. *Gnathanodon speciosus* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIV Makr.
142. *Temnodon saltator* CV.
143. *Amphacanthus cijanotaenia* Blkr.
144. » *dorsalis* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
145. » *Kopsii* Blkr. Nat. T. N. Ind. II p. 483.
146. » *corallinus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
147. » *margaritiferus* CV.
148. » *vermiculatus* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Teuth.
149. *Acanthurus hepatus* Bl.
150. » *matoides* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
151. » *melanurus* CV. Nat. T. N. Ind. III p. 271.
152. » *scopas* CV. *ibid.* II p. 348.
153. » *triostegus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIII Teuth.
154. *Naseus Hoedtii* Blkr.
155. *Priodon amboinensis* Blkr. = *Keris amboinensis* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 272.
156. » *annularis* CV. *ibid.* III p. 558.
157. *Atherina cijlindrica* CV.
158. » *lacunosa* CV.
159. *Mugil parsia* Buch.? Nat. T. N. Ind. III p. 166.
160. *Petroskirtes amboinensis* Blkr. *ibid.* IV p. 114.
161. » *anema* Blkr. *ibid.* III p. 273.
162. *Gobius caninoides* Blkr. *ibid.* III p. 273.
163. » *chlorostigma* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXII Gobioïd.
164. » *cijprinoïdes* Pall.
165. » *ophthalmoporus* Blkr.
166. » *phalaena* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 244.
167. » *puntangoïdes* Blkr.
168. *Sicijidium micrurus* Blkr.
169. *Periopthalmus kallopterus* Blkr.
170. » *Schlosseri* Bl. Schn. Verh. Bat. Gen. XXII Goboid.
171. *Eleotris amboinensis* Blkr.
172. » *muralis* QG. Nat. T. N. Ind. III p. 276.
173. » *porocephalus* CV.
174. *Callionijmus dactijlopus* Ed. Benn. Nat. T. N. Ind. III p. 559.
175. » *filamentosus* CV. *ibid.* III p. 278.
176. » *ocellatus* Pall.
177. » *sagitta* Pall. Nat. T. N. Ind. I p. 31.
178. *Antennarius hispidus* Cant. *ibid.* III p. 281.
179. *Fistularia immaculata* Comm. *ibid.* III p. 281.
180. *Amphisile scutata* Cuv. *ibid.* II p. 245.
181. » *velitaris* Cuv.
182. *Plesiops coeruleolineatus* Rüpp. *Plesiops melas* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV. p. 116.

183. *Pseudochromis tapeinosoma* Blkr. *ibid.* IV p. 115.
 184. *Amphiprion bifasciatus* Bl. Schn. *Nat. T. N.* III p. 282.
 185. » *chrijsargurus* Richds. *ibid.* III p. 560 (sub nomine *Amph.
 xanthurus* CV.)
 186. » *melanopus* Blkr. *ibid.* III p. 561.
 187. *Premnas trifasciatus* CV.
 188. *Pomacentrus fasciatus* CV. *Nat. T. N. Ind.* IV p. 482.
 189. » *katunko* Blkr. *ibid.* III p. 169.
 190. » *melanopterus* Blkr. *ibid.* III p. 562.
 191. » *moluccensis* Blkr. *ibid.* IV. p. 118.
 192. » *nematopterus* Blkr. *ibid.* III p. 285.
 193. » *pavo* Lacép. *ibid.* II p. 247.
 194. » *prosopotaenioïdes* Blkr. *ibid.* III p. 286.
 195. » *taeniometopon* Blkr. *ibid.* III p. 283.
 196. *Dascijllus aruanus* CV. *ibid.* II p. 247.
 197. » *niger* Blkr. *Verh. Bat. Gen. XXI Labr. Cten.*
 198. » *xanthurus* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* IV p. 117.
 199. *Glijphisodon bengalensis* CV. *Verh. Bat. Gen. XXI Labr. Cten.*
 200. » *leucogaster* Blkr. *ibid.*
 201. » *melas* K. v. H. *ibid.*
 202. » *rahti* CV. *ibid. Nat. T. N. Ind.* III p. 287.
 203. » *trifasciatus* Blkr. *Verh. Bat. Gen. XXI Labr. Cten.*
 204. » *uniocellatus* QG. *Nat. T. N. Ind.* IV p. 119.
 205. » *xanthurus* Blkr.
 206. *Heliases analis* CV.
 207. » *fraenatus* CV? *Nat. T. N. Ind.* III p. 710.
 208. » *macrochir* Blkr.
 209. » *xanthochir* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* II p. 248.
 210. *Labroïdes paradiseus* Blkr. *ibid.* II p. 249.
 211. *Crenilabrus enneacanthus* Blkr. *ibid.* IV p. 120.
 212. *Cossyphus mesothorax* CV. *Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.*
 213. *Tautoga melapterus* CV. *ibid.*
 214. *Julis (Julis) dorsalis* QG. *Nat. T. N. Ind.* III p. 564.
 215. » (») *lunaris* CV. *Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.*
 216. » (*Halichoeres*) *casturi* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* III p. 768.
 217. » (») *dieschismenacanthoïdes* Blkr. *ibid.* IV p. 121.
 218. » (») *Harloffii* Blkr. *Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.*
 219. » (») *Hartzfeldii* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* III p. 563.
 220. » (») *interruptus* Blkr. *ibid.* II p. 252.
 221. » (») *kallopisos* Blkr.
 222. » (») *kallosoma* Blkr. *Nat. T. N. Ind.* III p. 289.
 223. » (») *melanurus* Blkr. *ibid.* II p. 251.
 224. » (») *prosopeion* Blkr.
 225. *Gomphosus Cepedianus* QG.

226. *Xyrichtys novaculoïdes* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 122.
227. *Novacula julioïdes* Blkr. ibid. II p. 254.
228. » *pentadactyla* CV. ibid. II p. 222.
229. *Cheilinus ceramensis* Blkr. ibid. II p. 256.
230. » *decacanthus* Blkr. ibid. III p. 290.
231. » *diagrammus* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.
232. » *fasciatus* CV. ibid.
233. » *oxycephalus* Blkr.
234. *Epibulus insidiator* CV. Verh. Bat. Gen. XXII Gladsch. Labr.
235. *Callyodon waigiensis* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 256.
236. *Plotosus lineatus* CV. Verh. Bat. Gen. XXI Silur. batav.
237. *Belone cylindrica* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek.
238. *Hemiramphus Dussumieri* CV. ibid.
239. » *Quoyi* CV. Nat. T. N. Ind. II p. 491.
240. » *Russellii* CV. Verh. Bat. Gen. XXIV Snoek.
241. *Harengula melanurus* Blkr. Nat. T. N. Ind. V p. 245.
242. » *moluccensis* Blkr. ibid. IV p. 609.
243. *Alausa melanurus* CV. Verh. Bat. Gen. XXIV Haring.
244. *Engraulis enerasicholoïdes* Blkr. ibid. Nat. T. N. Ind. III p. 173.
245. *Saurus myops* CV. = *Saurus trachinus* T. Schl. Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 291.
246. *Saurida nebulosa* CV. ibid. III p. 292.
247. *Tetragonopterus argenteus* Less.
248. *Echeneis neucrates* L. Verh. Bat. Gen. XXIV Chiroc. etc.
249. *Rhombus poecilurus* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 293.
250. » *sumatranus* Blkr. ibid. I p. 409. Verh. B. Gen. XXIV Pleuron.
251. *Solea trichodactyla* Cuv.
252. *Achirus Hartzfeldii* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 123.
253. » *poropterus* Blkr. ibid. I p. 410.
254. *Plagusia Kopsii* Blkr. ibid. II p. 494.
255. *Anguilla Elphinstonei* Sykes Nat. T. N. Ind. IV p. 504.
256. *Moringua microchir* Blkr. ibid. IV p. 124.
257. *Muraena colubrina* Richads.
258. » *isingleenoïdes* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXV Muraen. Symbr.
259. » *variegata* J. R. Forst. ibid. Nat. T. N. Ind. III p. 295.
260. *Balistes aculeatus* Bl. Verh. Bat. Gen. XXIV Balist.
261. » *ambonensis* Gr. Hardw.
262. » *bursa* Bl. Schneid.
263. » *flavimarginatus* Rüpp. Nat. T. N. Ind. III p. 303.
264. » *lineatus* Bl. Schn. ibid. II p. 260. Verh. B. Gen. XXIV Balist.
265. » *praslinus* Lacép. Verh. B. Gen. XXIV Balist.
266. » *vidua* Soland. Nat. T. N. Ind. III p. 565.
267. *Monacanthus chrysospilos* Blkr. ibid. IV p. 126.
268. » *hystrix* Burt.

269. *Monacanthus tomentosus* Cuv. Verh. Bat. Gen. XXIV Balist.
270. » *trichurus* Blkr. Nat. T. Ind. IV p. 125.
271. *Alutarius nasicornis* Temm. Schleg.
272. *Triacanthus brachysoma* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 128.
273. » *Nieuhofii* Blkr. *ibid.* III p. 459. Verh. B. Gen. XXIV Balist.
274. *Ostracion cornutus* L. Verh. Bat. Gen. XXIV Ostrac.
275. » *cubicus* Bl. *ibid.*
276. » *solorensis* Blkr. Nat. T. N. Ind. V p. 96.
277. » *tesserula* Cant. Nat. T. N. Ind. III p. 305.
278. » *turritus* Forsk. Verh. Bat. Gen. XXIV Ostrac.
279. *Tetraodon astrotaenia* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 129.
280. » *erythrotaenia* Blkr. *ibid.* V p. 174.
281. » *hypselogeneion* Blkr. Verh. B. Gen. XXIV Blook. Nat. T. N.
Ind. III p. 299.
282. » *kappa* Russ. *ibid.* *ibid.* III p. 301.
283. » *laterna* Richards. *ibid.* *ibid.* III p. 299.
284. » *lunaris* Cuv. Verh. Bat. Gen. XXIV Blook.
285. » *margaritatus* Rüpp. *ibid.* Nat. T. N. Ind. III p. 302.
286. » *papua* Blkr. Verh. Bat. Gen. XXIV Blook.
287. » *Valentini* Blkr. Nat. T. N. Ind. IV p. 130.
288. » *virgatus* Richards. Verh. Bat. Gen. XXIV Blook. Nat. T. N.
Ind. III p. 299.
289. *Diodon novemmaculatus* Cuv. Nat. T. N. Ind. III p. 567.
290. *Triodon bursarius* Rwdt. Verh. Bat. Gen. XXIV Blook.
291. *Syngnathus haematopterus* Blkr. Nat. T. N. Ind. II p. 259.
292. *Solegnathus Blochii* Blkr. = *Syngnathoides Blochii* Blkr. *ibid.* II p. 259.
293. *Hippocampus kuda* Blkr. Nat. T. N. Ind. III p. 59 = *Hippoc. moluccensis* Blkr. *ibid.* III p. 306 = *Hippoc. taeniopterus* Blkr. *ibid.*
III p. 306.
294. *Solenostoma paradoxum* Lacép. *ibid.* III p. 309.
295. *Pegasus draconis* L. = *Pegasus volans* L. Blkr. *ibid.* III p. 307.
296. *Carcharias (Prionodon) amboinensis* MH.
297. *Pristis cuspidatus* Lath.
298. *Taeniura lymma* MH. Verh. B. Gen. XXV Plagiost. Nat. T. N. Ind.
III p. 85.

DESCRIPTIONES SPECIERUM DIAGNOSTICAE.

PERCOÏDEI.

Apogon amboinensis Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{3}$ ad $3\frac{1}{4}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{3}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis, longiore quam alto; linea rostro-dorsali vertice concava; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; orbitis osseque suborbitali edentulis; maxilla superiore maxilla inferiore longiore sub dimidio oculi posteriore desinente; praecoperculo subrectangulo angulo rotundato margine posteriore tantum denticulato; operculo spina conspicua nulla; interoperculo suboperculoque margine glabris; linea laterali subarborescente; squamis lateribus 24 p. m. in serie longitudinali, 9 p. m. in serie transversali; dorso elevato; pinna dorsali spinosa dorsali radiosa humiliore spina 2^a spinis ceteris longiore; dorsali radiosa et anali angulatis non emarginatis, dorsali anali altiore corpore minus duplo humiliore; pectoralibus obtusis rotundatis $4\frac{3}{4}$, ventralibus angulatis $6\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; caudali emarginata lobis acutiuscule rotundatis 4 et paulo in longitudine corporis; colore corpore hyalino-flavo pinnis dilute roseo; vitta rostro-oculo-caudali fusca gracili lateribus interdum interrupta; vitta fusca insuper oculo-laterali curvata in linea laterali; cauda ad basin pinnae caudalis macula rotunda nigra; pinna dorsali spinosa antice nigricante.

B. 7. D. 6 — $1/9$ vel 6 — $1/10$. P. $2/11$. V. $1/5$. A. $2/8$ vel $2/9$. C. 17 et lat. brev.

Habit. Amboina, in fluviis.

Longitudo 3 speciminum 87''' ad 98'''

Aanm. In habitus heeft deze soort veel van *Apogon hyalosoma* Blkr. doch deze mist de bandteekening des ligchaams, heeft den kop aanmerkelijk grooter, enz. Ook *Apogon thermalis* CV. van Ceylon schijnt na aan haar verwant te zijn, doch mist insgelijks de bandteekening.

Apogon hyalosoma Blkr.

Apog. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in ejus longitudine,

latitudine 2 circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{2}$ in longitudine corporis, longiore quam alto; oculis diametro 3 ad $3\frac{1}{2}$ in longitudine capitis; orbita, osse suborbitali, crista praeoperculi intramarginali, suboperculo, interoperculo, osseque suprascapulari edentulis; linea rostro-frontali concava; maxilla superiore maxilla inferiore vix brevior sub oculi dimidio posteriore desinente; dentibus maxillis multiseriatis minimis subaequalibus, vomerinis in thurmam \wedge formem, palatinis utroque latere in thurmam elongatam gracilem dispositis; praeoperculo rotundato, margine denticulis parvis serrato; operculo spinula plana brevi vix conspicua; squamis lateribus 25 p. m. in serie longitudinali, 10 vel 11 in serie transversali; linea laterali non arborescente singulis squamis tubulo notata; linea dorsali linea ventrali convexiore; pinna dorsali spinosa pinna dorsali radiosa humiliore spinis validis 2^a et 3^a spinis ceteris longioribus corpore plus duplo humilioribus; dorsali radiosa convexa, corpore duplo vel duplo fere humiliore spina radio 1° minus duplo brevior; pectoralibus obtusis rotundatis $5\frac{1}{2}$ ad 5, ventralibus angulatis $5\frac{3}{2}$ ad 6, caudali emarginata lobis obtusis rotundatis 4 ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali obtusa convexa dorsali radiosa paulo humiliore; colore corpore pinnisque flavescente-hyalino; cauda linea laterali ad basin pinnae caudalis macula rotunda nigricante.

B. 7. D. 6 — $1/9$ vel 6 — $1/10$. P. $2/12$. V. $1/5$. A. $2/3$ vel $2/9$. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Apogon thermalis* Blkr. Verh. Bat. Gen. Vol. XXII Percoid. p. 27 (nec CV.).

Habit. Amboina, in mari.

Batavia, Samarang, Javae septentrionalis, in mari et aquis fluvio-marinis.

Bima, Sumbawae insulae, in mari.

Benculen, Padang, Priaman, Sumatrae occidentalis, in mari.

Longitudo 9 speciminum $104'''$ ad $170'''$.

Aanm. Ik beschreef deze soort kortelijk ter bovenaangehaalde plaatse onder den naam van *Apogon thermalis* CV. De beschrijving van laatstgenoemde species van CUVIER past ook zeer goed op mijne voorwerpen, doch zij is te kort en te onvolledig om daaruit alleen tot de identiteit van de Ceylonsche en de Soenda-Moluksche soort te besluiten. Deze identiteit is echter niet vermoedelijk, omdat de Ceylonsche soort gezegd wordt in de warme bronnen van dat eiland te leven, terwijl *Apogon hyalosoma* zich slechts ophoudt in de zilte wateren der riviermondningen en langs de kusten in zee.

Mesoprion semicinctus CV. Poiss. II p. 367.

Mesopr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; osse suborbitali sub oculo oculi diametro minus duplo humiliore; maxillis aequalibus, superiore sub oculi parte anteriore desinente, dentibus serie externa conicis anticis 6 caninis externis ceteris majoribus; maxilla inferiore dentibus serie externa conicis inaequalibus lateribus aliquot caninoideis; praepereulo postice et inferne denticulato, denticulis angulo ceteris majoribus, margine posteriore vix emarginato, angulo obtuso rotundato; opereulo spinis 2 planis parum conspicuis; dorso elevato; squamis lateribus 50 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali parte spinosa parte radiosa non humiliore spinis 4^a et 5^a ceteris longioribus corpore triplo fere humilioribus, spina 1^a ceteris multo brevior; dorsali radiosa obtusa rotundata; pinnis pectoralibus acutis 4 et paulo, ventralibus acutis 5 et paulo, caudali paulo emarginata 5 fere in longitudine corporis; anali spina media spinis 1^a et 3^a longiore, parte radiosa obtusa dorsali radiosa altiore; colore corpore superne olivascente inferne dilute roseo vel flavescente; fasciis corpore transversis 8 violaceo-nigricantibus, 1^a nuchali, 2^a dorso-thoracica, 3^a et 4^a dorso-ventralibus, 5^a, 6^a et 7^a dorso-analibus, 8^a caudali; cauda postice macula magna rotunda nigra; pinnis roseis, flavis vel aurantiacis, dorsali spinosa fusca marginata.

B. 7. D. 10/13 vel 10/14. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Lutjanus semicinctus* QG. Zool. Voy. Freycin. p. 303.

Mesoprion à demi ceinture CV. Poiss. II p. 367.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 97'''.

Aanm. Mijn specimen behoort blijkbaar tot *Mesoprion semicinctus* CV., door QUOIJ en GAIMARD bij Waigioe ontdekt. Telt men den korten nekband niet mede, dan zijn er slechts 7 banden, zooals van gezegde soort is opgegeven. Het vermoeden, dat *Mesoprion semicinctus* misschien de jeugdige leeftijdstoestand is van *Mesoprion annularis* CV. is onjuist. Het is juist de jeugdige leeftijdstoestand van *Mesoprion annularis* CV. naar welke de beschrijvingen van CUVIER en den heer RÜPPELL genomen zijn, want bij de oudere specimina verdwijnen de bandjes en staartvlek en wordt de geheele visch gelijkvormig licht rooskleurig, wat mij vroeger, toen ik nog geene reijen van *Meso-*

prion annularis van verschillende leeftijd bezat, de oudere onder den naam van *Mesoprion sanguineus* deed beschrijven. *Mesoprion annularis* heeft ook standvastig 11 rugdoornen.

Naarmate men de verschillende leeftijdstoestanden der talrijke soorten van *Mesoprion* beter zal kennen, zullen meerdere soorten er van uit de systematische lijsten behooren weg te vallen. De kleuren zijn bij de oudere voorwerpen der soorten van dit geslacht dikwerf geheel anders dan bij de jongere. Zoo ontdekte ik kortelings nog, dat de soort, die ik in het 4de deel van het Natuurkundig Tijdschrift voor Nederlandsch Indië met een vraagteken als *Mesoprion gembra* CV.? beschreef, den jeugdigen leeftijdstoestand voorstelt van *Mesoprion immaculatus* (Blkr.) CV. De dwarsche bandteekening gaat bij deze soort insgelijks met toenemenden leeftijd geheel verloren.

Mesoprion microchir Blkr.

Mesopr. corpore elongato compresso, altitudine $5\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite 4 in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali convexa; osse suborbitali sub oculo oculi diametro plus duplo humiliore; maxilla superiore maxilla inferiore paulo brevior sub oculi dimidio anteriore desinente, dentibus serie externa conicis anticis 4 caninis magnis curvatis externis internis longioribus; maxilla inferiore dentibus serie externa conicis anticis 6 caninis distantibus curvatis externis internis majoribus; praeoperculo postice et inferne denticulato, denticulis omnibus parvis, margine posteriore convexo non emarginato, angulo obtuso rotundato; operculo spinis 2 planis parum conspicuis; dorso humili; squamis lateribus 50 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali parte spinosa parte radiosa altiore, spinis gracilibus mediis subaequalibus, corpore plus duplo humilioribus, 1^a ceteris multo brevior; pectoralibus acutiusculis 8 circiter, ventralibus acutis $7\frac{1}{2}$ circiter, caudali profunde incisa lobis acutis $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; anali spinis gracilibus 3^a ceteris longiore radio 1° brevior, parte radiosa postice angulata dorsali radiosa non altiore; colore corpore superne olivaceo inferne flavescente vel roseo; rostro rubro-violascente; pinnis dorsali et caudali aurantiacis, ceteris roseis vel flavescensibus; dorsali basi fusco maculata et superne fusco marginata.

B. 7. D. 10/11 vel 10/12. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/8 vel 3/9. C. 17 et lat. brev.

Habit. Amboina in mari.

Longitudo speciminis unici 136'''.

Aanm. Deze *Mesoprion* is meer dan andere naar den tijdspun-
van de slanke soorten van *Dentex* van den Indischen Archipel
gebouwd, en is merkwaardig in haar geslacht door haar slank
ligchaam, dunne rug- en aarsvindoornen, korte borstvinnen bol-
len achtersten volstrekt niet uitgeranden preoperkelrand, sterk
uitgesnedene staartvin, gering aantal rugvinstralen enz.

Dules maculatus CV. Poiss. VII p. 357.

Dul. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ ad $3\frac{3}{4}$ in ejus longitudi-
ne, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{3}{4}$ in lon-
gitudine corporis, longiore quam alto; oculis diametro $2\frac{2}{3}$ ad $2\frac{3}{4}$ in lon-
gitudine capitis; linea rostro-frontali declivi recta; maxilla superiore maxilla
inferiore brevior sub oculi dimidio anteriore desinente; dentibus maxillis,
vomeronis et palatinis parvis; osse suborbitali praeoperculoque dentibus
minimis sed conspicuis; praeoperculo subrectangulo; operculo spinis 2;
linea laterali vix curvata; squamis lateribus 40 p. m. in serie longitudi-
nali; lineis dorsali et ventrali convexis; pinna dorsali profunde incisa,
parte spinosa parte radiosa altiore spina 5^a spinis ceteris longiore corpore
duplo circiter humiliore, spina penultima spina ultima multo brevior,
spina ultima parte radiosa paulo humiliore; dorsali radiosa angulata non
emarginata; pinnis pectoralibus et ventralibus acutis, pectoralibus 7 fere,
ventralibus post basin pectoralium insertis $6\frac{1}{2}$ circiter, caudali emargina-
ta lobis acutis $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; anali spina 3^a spinis
ceteris longiore radio 1° brevior, parte radiosa dorsali radiosa vix humi-
liore, leviter emarginata; colore corpore superne coeruleescente marginibus
squamarum profundiore, inferne argenteo; rostro fusciscente; dorso pos-
tice caudaque maculis rotundis sparsis nigricantibus; pinnis aurantiacis,
dorsali spinosa nigro, dorsali radiosa et anali albo et nigro marginatis;
caudali postice nigro angulis albo et nigro marginata, basi maculis spar-
sis nigricantibus.

B. 6. D. 10/11 vel 10/12. P. 2/11. V. 1/5. A. 3/11 vel 3/12. C. 17
et lat. brev.

Synon. *Doules tachté* CV. Poiss. VII p. 357.

Habit. Amboina, in fluviis.

Longitudo 2 speciminum 141''' et 144'''.

Aanm. *Dules maculatus* CV. is zeer na verwant aan *Dules*
marginatus CV. doch onderscheidt er zich voldoende van door
minder slank ligchaam, door de vlekken van rug en staart en

staartvin en het breed zwart gerand zijn der aarsvin, welke een straal meer heeft dan die van *Dules marginatus* CV. — *Dules rupestris* CV. is insgelijks na aan de bovenbeschrevene verwant, doch heeft de doornachtige rugvin veel lager, aangezien de 5^e (de langste) doorn er driemaal gaat in de hoogte des ligchaams enz. *Dules maculatus* CV. werd het eerst van de zoete wateren van Celebes bekend gemaakt.

Holocentrum tiereoides Blkr.

Holocentr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{3}{4}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 2 circiter in ejus altitudine; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; capite acuto $3\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; orbita superne, postice et inferne denticulata inferne spina nulla; osse suborbitali valde emarginato dentibus bene conspicuis postorsum spectantibus; maxillis aequalibus superiore valde protractili sub medio oculo desinente; dentibus opercularibus numerosis; spina praepirculari limbum opercularem multo superante oculo multo sed minus duplo brevior; operculo spinis 2 validis superiore longiore; vertice lateribus striis 7 vel 8 divergentibus; ossibus scapulari et humerali non dentatis; lineis dorsali valde convexa, ventrali rectiuscula; squamis lateribus 40 p. m. in serie longitudinali, margine libero denticulis parvis sed conspicuis; pinna dorsali profunde incisa spinis mediocribus 4^a, 5^a et 6^a spinis ceteris longioribus, ultima prima multo brevior; parte radiosa acutiuscule rotundata parte spinosa altiore; pinnis pectoralibus acute rotundatis ventralibus acutis vix longioribus $4\frac{2}{3}$, caudali lobis acutis rotundatis 5 circiter in longitudine corporis; anali spina 3^a parte radiosa non humiliore spina dorsali longissima multo longiore; colore corpore pinnisque rubro; lateribus fasciis longitudinalibus dilute roseis 8 vel 9; squamis singulis guttula dilute rubro-violacea.

B. 8. D. 11. $\frac{1}{12}$ vel $\frac{1}{13}$. P. $\frac{2}{12}$. V. $\frac{1}{7}$. A. $\frac{4}{9}$ vel $\frac{4}{10}$. C. 6.
19. 5.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 115'''.

Aanm. Deze soort is verwant aan *Holocentrum longipinne* CV. *Holocentrum tiere* CV., de eerste van welke echter de eerste de straalachtige rugvin en de staartvinkwabben meer verlengd en spitsjer heeft, de schouderbeenderen getand, ongeveer 55 schubben op eene overlansche rei enz., terwijl *Holocentrum tiere* CV 12 rugdoornen heeft, de beide groote oper-

keldoornen van gelijke lengte, en volgens de afbeelding in de Zoölogie der reis van de Coquille, de doornachtige rugvin veel lager, den buik boller, de staartvin korter enz.

Holocentrum violaceum Blkr.

Holocentr. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{4}$ circiter in ejus altitudine; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 3 fere in longitudine capitis; orbita superne denticulata inferne spina nulla; rostro acuto oculo multo brevior; osse suborbitali emarginato dentibus bene conspicuis postrorsum spectantibus; maxillis aequalibus superiore valde protractili sub oculi dimidio anteriore desinente; dentibus numerosis; spina praeoperculari limbum opercularem multo superante oculo minus duplo brevior; operculo spinis 2 validis superiore longiore; vertice lateribus striis 7 vel 8 divergentibus; ossibus scapulari et humerali non dentatis; lineis dorsali valde convexa, ventrali rectiuscula; squamis lateribus 36 p. m. in serie longitudinali denticulis margine libero parvis sed conspicuis; pinna dorsali profunde incisae spinis gracilibus 4^a et 5^a spinis ceteris longioribus ultima prima brevior, parte radiosa acute rotundata parte spinosa multo altior; pinnis pectoralibus acute rotundatis ventralibus acutis vix longioribus $4\frac{3}{4}$, caudali lobis acute rotundatis 5 circiter in longitudine corporis; anali spina 3^a parte radiosa non altior sed spina dorsi longissima multo longior; colore capite rubro, corpore violaceo; squamis genis singulis macula violascente; operculis violascentibus; membrana operculari nigra; squamis corpore singulis vittula transversa profunde rosea; pinnis rubris dorsali spinosa membrana violaceo nebulata.

B. 8. D. 11. $\frac{1}{13}$ vel $\frac{1}{14}$. P. $\frac{2}{12}$. V. $\frac{1}{7}$. A. $\frac{4}{9}$ vel $\frac{4}{10}$. C. 6.
19. 5.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 125'''.

Aanm. Deze soort schijnt het naaste verwant te zijn aan *Holocentrum leo* CV. en *Holocentrum leonoïdes* Blkr., welke denzelfden habitus hebben doch het ligchaam rood of rooskleurig. Bij laatstgenoemde species zijn voorts de oogen grooter, de rugdoornen sterker, de 3^e aarsdoorn langer, 40 schubben op eene overlangsche rei, enz. Ook bij *Holocentrum leo* CV. zijn de rugdoornen veel sterker, is de preoperkeldoorn sterker ontwikkeld, zijn de operkeldoornen van nagenoeg gelijke lengte en is het profiel eenigzins hol.

SCAENOÏDEI.

Diagramma radja Blkr.

Diagramm. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite obtuso valde convexo $4\frac{1}{3}$ in longitudine corporis, aequè alto circiter ac longo; linea rostro-frontali rostro valde declivi rectiuscula; oculis diametro $3\frac{1}{4}$ circiter in longitudine capitis; osse suborbitali altitudine oculi diametrum aequante; maxilla superiore maxilla inferiore vix longiore sub oculi limbo anteriore desinente; dentibus maxillis serie externa conicis aequalibus dentibus seriebus internis majoribus; maxilla inferiore poris 6 bene conspicuis; praepereulo subrectangulo angulo rotundato margine posteriore leviter emarginato; squamis lateribus 75 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinis 4^a et 5^a eeteris longioribus corpore triplo fere humilioribus, parte radiosa acute rotundata parte spinosa altiore; pectoralibus acutiusculis $5\frac{1}{2}$ circiter, ventralibus acutis 5 circiter, caudali convexa $5\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; anali spina 2^a spina 3^a longiore, spina 1^a spina 2^a triplo circiter brevior, parte radiosa rotundata dorsali radiosa vix vel non humilior; colore corpore pinnisque flavo; fasciis corpore longitudinalibus 8 vel 9 nigris, 1^a linea dorsi media vertice incipiente et basi spinae dorsalis 9^{ae} circiter desinente, 2^a rostro-dorsali basi radii dorsalis 3ⁱ vel 4ⁱ desinente, vertice cum fascia lateris oppositi unita et radice simplice rostrum versus descendente; 3^a rostro-dorsali marginem posteriorem dorsalis radiosae attingente et ante oculum rostrum versus descendente fascia lateris oppositi non unita; 4^a oculo-caudali, 5^a et 6^a rostro-suboculo-caudalibus, 7^a et 8^a maxilla-analibus, 9^a ventrali; pinna dorsali spinosa basi et superne fascia longitudinali nigra; fasciis apicem dorsalis radiosae attingentibus; pectoralibus basi macula nigricante; anali maculis aliquot fuscescente-nigris; caudali fascia media longitudinali nigra et superne et inferne fasciis 4 vel 5 obliquis nigris vel maculis nigris fascias obliquas simulantibus; ventralibus immaculatis.

B. 6. D. 13/19 vel 13/20. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/7 vel 3/8. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Radja bau* Indig. insul. Moluca.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 162'''.

Aanm. Deze soort staat in verwantschap tusschen *Diagramma Sebae* Blkr. en *Diagramma lineatum* CV. en is voornamelijk herkenbaar aan de bijzonderheden van het verloop der overlansche banden, aan het vertikaal gebande van voorhoofd en kruin, aan het gemis van vlekken op de buik- en borstvinnen, aan de 4 schuinsche banden op de boven- en benedenhelft der staartvin enz.

CHAETODONTOÏDEI.

Chaetodon ephippium CV. Poiss. VII p. 61 tab. 174, Less.
Voy. Coq. Zoöl. II p. 174, Poiss. tab. 29 fig. 1.

Chaet. corpore disciformi, diametro dorso-ventrali $2\frac{1}{2}$ ad $2\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; capite valde acuto $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali rostro valde concava linea rostro-ventrali paulo brevior; rostro acuto squamoso; praeoperculo obtusangulo angulo rotundato leviter denticulato; squamis lateribus 34 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinis posterioribus spinis anterioribus longioribus parte radiosa obtusa rotundata radiis 4° et 5° in filum productis; pectoralibus acute rotundatis ventralibus acutis paulo longioribus et caudali extensa vix emarginata 5 circiter in longitudine corporis; colore corpore antice superne griseo-aurantiaco, lateribus et inferne aurantiaco; fascia lata flavo-alba a spina dorsi 7^t descendente et curvatura semilunari dorsum caudae attingente; dorso supra eam fasciam nigerrimo nigro maximam partem dorsalis spinosae et radiosae tegente; vitta oculari brevi nigra supra et infra oculum oculo brevior; fascia rostro-oculari violascente-rosea; regione postoculari violascente-roseo irregulariter picta; regione postoperculari vittis 2 gracilibus transversis, lateribus fasciis pluribus longitudinalibus violascente-roseis; pinna dorsali spinosa antice aurantiaca vitta longitudinali nigra postice cum macula magna dorsali nigra unita; dorsali radiosa post maculam dorsalem aurantiaco-rubra et margine triplice nigro roseo et violaceo; pinnis pectoralibus et ventralibus radiis aurantiacis, membrana margaritaceis; anali basi coerulecente-aurantiaca marginem versus aurantiaco-rubra nigro marginata, dimidio inferiore vitta longitudinali rubra nigricante limbata; caudali basi rubra radiis aurantiaca membrana violascente, radiis singulis marginalibus exceptis utroque latere stria nigricante-violacea, margine posteriore duplice flavo et aurantiaco.

B. 6. D. 14/24 vel 14/25. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/21. C. 17 et lat. brev.

Synon. *Chétodon à housse* CV. Poiss. VII p. 61 tab. 174, Less. Voy. Coq. Zoöl. II p. 174 Poiss. tab. 29 fig. 1.

Chaetodon Garnotii Less. Voy. Coq. Zoöl. II p. 174.

Parara eia Incol. Borabor.

Habit. Nova Guinea septentrionalis, in mari.

Longitudo speciminis unici 150''.

Aann. Deze soort is bekend als bij Amboina voorkomende, van waar ik haar echter tot nog toe niet ontvangen heb. Mijn specimen is afkomstig van Doreij, van de noordkust van Nieuw-

Guinea, en mij afgestaan, met nog eenige Nieuw Guineasche soorten van visschen, door den scheepsgezagvoerder den heer DEIGHTON.

Op de afbeelding van de groote Histoire naturelle des Poissons, welke overigens weinig te wenschen overlaat, zijn eenige bijzonderheden der kleurteekening van deze soort niet uitgedrukt, zooals b. v. de oogband, welke hoezeer slechts rudimentair en kort, toch zeer duidelijk is. Ik tel bij mijn specimen ook één rugdoorn meer dan ter aangehaalde plaatse vermeld is. De afbeelding van LESSON is minder korrekt dan die van het groote vischwerk.

Holacanthus nox Blkr.

Holac. corpore oblongo compresso, diametro dorso-ventrali $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; capite obtuso $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; linea rostro-dorsali ore clauso capite valde declivi recta nucha convexa lineae rostro-ventrali convexae longitudine aequali; oculis diametro $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; osse suborbitali oculi diametro humiliore, rotundato inferne denticulato; praeoperculo margine posteriore dentibus medioeribus 18 p. m. margine inferiore dentibus 2 vel 3, spina oculi diametro vix brevior; suboperculo interoperculoque denticulatis; squamis 48 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa spina postica spinis ceteris longiore, parte radiosa angulata obtusiuscula corpore plus duplo humiliore; pectoralibus obtusis et ventralibus obtusiusculis $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{3}{4}$, caudali obtusa valde convexa $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; anali obtusa rotundata dorsali radiosa non vel vix humiliore; colore corpore pinnisque nigro.

B. 6. D. 15/16 vel 15/17. P. 2/14. V. 1/5. A. 3/18 vel 3/19. C. 17 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 80'''.

Aanm. Deze soort is het naaste verwant aan *Holacanthus leucopleura* Blkr. van Solor, doch er toch gemakkelijk van te onderkennen, doordien bij *Holacanthus leucopleura* het profiel van den kop zeer bol is, de rugvin 14 doornen heeft en het straalachtige gedeelte er van spits, de zijden met eene groote witte vlek geteekend zijn, de aarsvin van onderen dubbel met blaauw en geel gezoomd is, enz.

Holacanthus Vrolikii Blkr.

Holacanth. corpore oblongo compresso, diametro dorso-ventrali $2\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; capite obtuso $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; linea rostro-dorsali ore clauso capite valde declivi convexiuscula nucha convexa, lineae rostro-ventrali convexae longitudine aequali; oculis diametro $2\frac{3}{4}$ circiter in longitudine capitis; osse suborbitali oculi diametro humiliore rotundato inferne denticulato; praeoperculo margine posteriore dentibus mediocribus 20 p. m., margine inferiore dentibus nullis, spina oculi diametro paulo longiore; suboperculo denticulis parvis vel unico tantum; squamis lateribus 42 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali spinosa spinis posterioribus spinis ceteris longioribus, parte radio-sa obtusa rotundata corpore plus duplo humiliore; pectoralibus obtusis $4\frac{1}{2}$, ventralibus acutis radio 1° paulo producto 4 circiter, caudali obtusa valde convexa 5 circiter in longitudine corporis; anali obtusa rotundata dorsali radiosa non vel vix humiliore; colore capite pinnisque verticalibus violaceo-nigro, corpore pinnisque ceteris olivaceo; squamis corpore plurimis macula parva coerulescente.

B. 6. D. 14/15 vel 14/16. P. 2/15. V. 1/5. A. 3/16 vel 3/17. C. 17 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 81'''.

Aann. Ik draag deze soort op aan den hoogleeraar W. VROLIK te Amsterdam, wiens werken over de vergelijkende ontleedkunde en de ontwikkelingsgeschiedenis te regt eene groote vermaardheid bezitten. De soort is na verwant aan de voorgaande, doch laat zich er voldoende van onderscheiden door hare kleuren en door de verschillen in de getallen der vinstralen.

TEUTHIDES.

Naseus Hoedtii Blkr.

Nas. corpore oblongo compresso, altitudine 3 fere in ejus longitudine, latitudine 3 circiter in ejus altitudine; capite cornuto $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis, altiore quam longo; cornu conico non carinato, brevior quam basi alto, non ante maxillam superiorem prominente; linea rostrali sub cornu subverticali, unde rostro quasi truncato; oculis diametro 3 et paulo in longitudine capitis, antice in dimidio capitis posteriore sitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ a linea rostro-frontali, diametro $1\frac{1}{2}$ circiter ab angulo rostri inferiore remotis; regione praeoculari sulco profundo curvato; dentibus maxillis dimidio apicali leviter serratis utraque maxilla p. m. 36 vel 38; operculo humeroque squamosis; praeoperculo valde obtusangulo rotunda-

to; squamis corpore minimis, conspicuis, scabris; cauda vestigiis 2 vel 1 tantum laminarum vix conspicuis; pinna dorsali spinis longitudine subaequalibus corpore plus triplo humilioribus, parte radiosa parte spinosa non vel vix altiore postice obtusa; pectoralibus acutiusculis 6 circiter, ventralibus acutis $7\frac{1}{2}$ circiter, caudali paulo emarginata angulis acuta 5 circiter in longitudine corporis; anali dorsali humiliore postice obtusa; corpore violaceo-fusco immaculato; pinna caudali dimidio basali violaceofusca, dimidio posteriore maxima parte aurantiaca; pinnis ceteris violaceofuscis, anali dimidio basali vittis 3 longitudinalibus coeruleis.

B. 4. D. $6/28$ vel $6/29$. P. $2/14$. V. $1/3$. A. $2/29$ vel $2/30$. C. 16 et lat. brev.

Synon. *Naseus brevirostris* CV. Poiss. X p. 204 ex parte.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 180'''.

Aanm. Ofschoon het mogelijk is, dat mijn specimen den jeugdigen leeftijdstoestand voorstelt van *Naseus brevirostris* CV. van welke ik een specimen van 305''' van Makassar bezit, twijfel ik echter aan de identiteit, vermits bij laatstbedoeld voorwerp het ligchaam aanmerkelijk ranker is, de tanden in elke kaak ongeveer 46 in getal zijn, de achterrand der staartvin bruin is, en het ligchaam, vooral de achterste helft, met dwarsche banden geteekend. Misschien behoort het in de groote Histoire naturelle onder het artikel van *Naseus brevirostris* vermelde voorwerp, hetwelk de heer VALENCIENNES als den jeugdigen toestand van *Naseus brevirostris* beschouwt, tot bovenbeschrevene soort, welke ik voorloopig als eene eigene species opstel.

GOBIOÏDEI.

Gobius ophthalmoporus Blkr.

Gob. corpore elongato compresso, altitudine 6 ad 7 in ejus longitudine, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{3}{4}$ in ejus altitudine; capite obtuso convexo $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{3}{4}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{3}{4}$, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad 2 in ejus longitudine; oculis diametro $3\frac{1}{2}$ ad 4 in longitudine capitis, plus diametro $\frac{1}{2}$ distantibus, totis in anteriore dimidio capitis sitis; squamis capite, vertice regioneque postoculari tantum, vertice nuchaque usque ad pinnam dorsalem 1^m 14 ad 16 in serie longitudinali; rostro obtuso convexo; oculo paulo vel non brevior; rictu obliquo sub oculi parte anteriore desinente; maxillis dentibus pluriseriatis serie externa

majoribus, caninis nullis; sulco oculo-humerali valde conspicuo; poro postoculari magno; squamis lateribus subaequalibus 45 p. m. in serie longitudinali; appendice anali conica longa; pinnis dorsalibus approximatis, adultis corpore altioribus, junioribus corpore humilioribus, dorsali 1^a angulata spinis flexilibus 3^a ceteris longiore, dorsali 2^a postice acutangula; pectoralibus obtusis rotundatis $5\frac{1}{2}$ ad $5\frac{2}{3}$, ventrali acutiuscule rotundata $5\frac{2}{3}$ ad 5 et paulo, caudali junioribus obtuse adultis acute rotundata 4 et paulo ad $3\frac{1}{4}$ in longitudine corporis; anali postice acuta dorsali radiosa humiliore; colore corpore pinnisque pectoralibus viridi; dorsali spinosa dimidio basali hyalino-rosea basi medioque fascia longitudinali violaceo-nigra, dimidio superiore rubro-violacea inferne vittis 2 longitudinalibus violaceis; dorsali radiosa roseo-violascente late rubro-violaceo marginata, radiis aurantiacis, membrana maculis oblongis et guttulis violaceis in series plures longitudinales dispositis; ventrali rubro-violacea medio violacea; anali rubro-violacea violaceo-nigro marginata; caudali roseo-violascente radiis aurantiaca margine superiore rubro-violacea, margine inferiore violacea, dimidio pinnae superiore insuper maculis parvis violaceis.

B. 4. D. 6 — $1/10$ vel $1/11$. P. 16. V. $1/5$. A. $1/10$ vel $1/11$. C. 32 p. m. (lat. brev. inclus.).

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo 2 speciminum 85''' et 140'''.

Aanm. Deze soort is gemakkelijk herkenbaar aan haar lichtgroen ongevekt ligchaam en fraai gekleurde vinnen. Zij behoort tot de groep van *Gobius* met stompen kop, zonder hondstenden, met middelmatig groote schubben en grootendeels onbeschubte wangen en operkels. Ik heb den naam ontleend aan de groote porie, welke zich dicht achter het oog aan het begin der oog-schoudergroeve bevindt.

Sicydium micrurus Blkr.

Sicyd. corpore elongato antice cylindraceo postice compresso, altitudine 6 et paulo in ejus longitudine; capite obtuso convexo $6\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; latitudine capitis $1\frac{1}{2}$, altitudine $1\frac{2}{3}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 circiter in longitudine capitis, diametro $1\frac{1}{2}$ circiter distantibus; rostro obtuso convexo ante os prominente; rictu obliquo ante oculus desinente; dentibus labialibus gracillimis, maxilla inferiore utroque latere 5 vel 6 curvatis anteriore et posteriore ceteris longioribus caninis; maxilla superiore dentibus setaceis confertissimis; squamis lateribus 55 p. m. in serie longitudinali posterioribus anterioribus non majoribus; appendice anali conica; pinna dorsali 1^a corpore non humiliore spi-

nis flexilibus 3^a ceteris longiore; dorsali radiosa analique corpore humilioribus postice angulatis; pectoralibus latis rotundatis $6\frac{1}{2}$, ventrali infundibuliformi 10 circiter, caudali obtusa rotundata 6 circiter in longitudine corporis; colore corpore superne viridi, lateribus flavescente, inferne margaritaceo; dorso lateribusque fasciis 8 p. m. transversis viridi-nigricantibus; pinnis dorsalibus olivaceo-aurantiacis, pectoralibus ventralique aurantiacis, anali basi aurantiaca marginem inferiorem versus violacea margine ipso rubra vel flava, caudali maxima parte aurantiaca fascia lata formam ferri equini referente et fascia media longitudinali violaceo-nigris.

B. 4. D. 6 — $1/10$ vel $1/11$. P. 18 vel 19. V. $1/5$. A. $1/10$ vel $1/11$.

C. 30 p. m. (lat. brev. inclus.).

Habit. Amboina, in fluviis.

Longitudo speciminis uniei 80'''.

Aanm. Deze soort, na verwant aan *Sicydium macrostetholepis* Blkr. en *Sicydium xanthurus* Blkr., is voornamelijk herkenbaar aan hare korte staartvin, die nagenoeg eveneens gekleurd is als bij *Sicydium xanthurus*, aan hare ongevelede rugvin, aan een rugvinstraal minder dan bij beide laatstgenoemde soorten, enz.

Periophthalmus kallopterus Blkr.

Periophth. corpore elongato, antice subtetragono postice compresso, altitudine 8 ad $7\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; capite obtuso convexo 5 ad $4\frac{1}{2}$ in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter, latitudine 2 fere in ejus longitudine; fronte angulata; oculis diametro $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; palpebris magnis; dentibus maxillis uniseriatis conicis medioeribus inaequalibus caninis veris nullis; rictu parum obliquo sub anteriore dimidio oculi desinente; labio superiore lato mobili; squamis parvis, lateribus 80 p. m. in serie longitudinali; pinna dorsali 1^a dorsali 2^a et corpore multo altiore, altiore quam longa, convexa, spina 4^a spinis ceteris longiore; dorsali 2^a corpore paulo humiliore postice angulata; pectoralibus capite longioribus obtusis rotundatis; ventralibus dimidio basali tantum unitis angulatis; anali dorsali radiosa humiliore et brevior; caudali obtusa rotundata 5 circiter in longitudine corporis; appendice anali oblonga conica; corpore coerulescente, superne lateribusque fuscescente vel nigricante transversim nebulato; capite ocellis numerosis confertis aurantiacis fusco cinctis; dorso lateribusque punctis sparsis nigris; lateribus inferne et postice maculis oblongis transversis flavis; pinna dorsali spinosa nigra carmosino marginata guttis sparsis flavis; dorsali radiosa dimidio basali membrana violacea radiis flavo et nigro variegatis, dimidio libero vittis 4, inferiore flava, 2^a ceteris latiore nigra, 3^a gracili coerulea, superiore carmosina; pectoralibus et ventralibus radiis aurantiaco-rubris fusco punctulatis; anali aurantiaca; caudali violascente radiis flavo et nigro variegatis.

B. 5. D. 15 — 1/11 vel 1/12. P. 13. V. 1/5. A. 1/10 vel 1/11. C. 23 vel 24 (lat. brev. inclus.).

Habit. Amboina, in aquis fluvio-marinis.

Longitudo 2 speciminum 88''' et 133'''.

Aanm. Deze soort laat zich gemakkelijk onderkennen aan hare fraaije kleuren en slanke gedaante, en behoort tot de groep met diep uitgesnedene buikvin en hooge eerste rugvin.

Eleotris amboinensis Blkr.

Eleotr. corpore elongato antice cylindraceo postice compresso, altitudine 7 circiter in ejus longitudine; capite prismatico acuto 4 fere in longitudine corporis; altitudine capitis 2 et paulo, latitudine 2 in ejus longitudine; linea rostro-frontali declivi rectiuscula; oculis diametro 5 in longitudine capitis, diametro 1 fere distantibus; orbitis superne et postice crista denticulata denticulis oculo nudo vix conspicuis; rostro acuto, oculo minus duplo longiore, medio et antice alepidoto postice squamoso; maxilla superiore inferiore brevior, sub oculi limbo anteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis serie externa majoribus, caninis vel caninoïdeis nullis; sulco oculo-operculari valde conspicuo; vertice, fronte, genis operculisque squamosis, squamis rostrum inter et pinnam dorsalem 1^m linea media 28 p. m. in serie longitudinali; praeoperculo spina nulla et poris conspicuis nullis; squamis lateribus non squamosis 28 p. m. in serie longitudinali posterioribus anterioribus majoribus; appendice anali oblonga conica; pinna dorsali 1^a angulata corpore minus duplo humiliore, dorsali 2^a et anali postice acutis corpore altioribus, radiis analibus posticis radiis dorsalibus posticis longioribus; pectoralibus basi squamosis rotundatis radiis apice filosis 6 circiter, ventralibus 7 $\frac{3}{4}$ circiter, caudali obtusa convexa 4 $\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore viridescente-fusco punctis aurantiacis et profunde fuscis in series longitudinales dispositis; fascia rostro-oculo-operculari fusca; pinna dorsali spinosa fuscescende-nigra; dorsali radiosa aurantiaca basi nigricante radiis aurantiacis inferne fusco punctatis; pectoralibus dilute viridi-fuscis basi macula magna nigra et maculis rubris; ventralibus basi fuscis medio nigris margine inferiore rubris; anali violaceo-fusca margine inferiore nigro rubro limbato, radiis aurantiacis fusco variegatis; caudali violaceo-fusca superne postice aurantiaca, radiis plurimis aurantiacis fusco variegatis.

B. 6. D. 6 — 1/8 vel 1/9. P. 19. V. 1/5. A. 1/8 vel 1/9. C. 28 p. m. (lat. brev. inclus.).

Habit. Amboina, in fluviis.

Longitudo speciminis unici 113'''.

Aanm. De Indische archipel blijkt meer en meer zeer rijk

te zijn aan soorten van *Eleotris*. Die soorten vormen verschillende natuurlijke groepen, waaraan later waarschijnlijk generische waarde zal gehecht worden. Tot een dier groepen, welke zich kenmerkt door platten, spitsen, prismatischen kop, spitsen snuit en groote zijschubben, behooren *Eleotris humeralis* CV. (1); *Eleotris melanostigma* Blkr., *Eleotris melanopterus* Blkr., *Eleotris prismatica* Blkr., *Eleotris Wolffii* Blkr., *Eleotris gymnopomus* Blkr. en de bovenbeschrevene soort. Deze is gemakkelijk van de 4 eerstgenoemde te onderkennen aan de afwezigheid van schubschubjes (schubjes op den grond der grootere schubben). Van *Eleotris gymnopomus* Blkr. en *Eleotris caperatus* Cant. (door den heer CANTOR beschreven), verschilt zij door het beschubt zijn van wangen en tussen- en voorste oogstreek. Zij is het naaste verwant aan *Eleotris Wolffii* Blkr., welke ik naar een gebrekkig bewaard specimen heb beschreven (Nat. Tijdschr. N. Ind. I p. 253), doch bij welke de kop slechts $3\frac{1}{2}$ maal gaat in de lengte des ligchaams en de borst- en buikvinnen betrekkelijk langer zijn.

Eleotris porocephalus CV. Poiss. XII p. 178. Cant. Catal. Mal. Fish. p. 195.

Eleotr. corpore elongato antice cylindraceo postice compresso ophicephaloïdeo, altitudine 6 ad $5\frac{1}{2}$ in ejus longitudine; capite depresso acutiusculo $3\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis 2 ad $1\frac{2}{3}$, latitudine $1\frac{1}{2}$ ad $1\frac{1}{3}$ in ejus longitudine; linea rostro-frontali rostro convexa; oculis diametro 5 ad 6 in longitudine capitis, diametris $1\frac{2}{3}$ ad 2 et paulo distantibus; orbitis glabris; rostro acuto convexo maxima parte alepidoto oculo longiore, ante oculos poris 4 bene conspicuis; maxilla superiore inferiore brevior sub oculi dimidio posteriore desinente; dentibus maxillis pluriseriatis serie externa majoribus, caninis vel caninoïdeis nullis; sulco oculo-operculari valde conspicuo; sulcis genis 2 parum conspicuis; vertice, fronte, genis operculisque squamosis, squamis non squamatis, squamis operculis squamis genis majoribus sed squamis vertice dorso caudaque minoribus; squamis rostrum inter et pin-

(1) Althans de soort, welke ik onder dezen naam kortelijk beschreven heb in mijne Bijdrage tot de kennis der Blennioïden en Gobioiden van den Indischen Archipel (Verh. Bat. Gen. Vol. XXII).

nam dorsalem 22 p. m., lateribus 36 p. m. in serie longitudinali; praeperculo rotundato, margine poris 3 vel 4, spina nulla; poro postoculari valde conspicuo; squamis ventralibus squamis lateralibus minoribus; appendice anali oblonga rotundata; pinna dorsali spinosa angulata, corpore duplo vel plus duplo humiliore, spinis flexilibus 3^a ceteris longiore; dorsali radiosa analique postice acutangulis, corpore paulo vel non altioribus; pectoralibus basi squamosis, rotundatis 5 circiter, ventralibus acutis 5½ ad 5¾, caudali obtusa rotundata 4½ ad 4¾ in longitudine corporis; colore corpore superne fusco-olivaceo inferne flavescente; squamis lateribus plurimis basi macula fusciscente; pinnis dorsalibus et caudali violascentibus maculis parvis fuscis in series plures dispositis; pectoralibus fusciscente-aurantiacis; pinnis ceteris violaceis; dorsali 2^a superne, ventralibus antice, anali inferne caudalique superne et inferne late aurantiaco marginatis.

B. 6. D. 6 — 1/8 vel 1/9. P. 1/14. V. 1/5. A. 1/7 vel 1/8. C. 32
(lat. brev. inclus.).

Synon. *Eleotris à tête poreuse* CV. Poiss. XII p. 178.

Habit. Amboina, in fluviis.

Longitudo 3 speciminum 152''' ad 194'''.

Aanm. Deze soort is in habitus het naaste verwant aan *Eleotris ophicephalus* K. v. H. en is er voornamelijk van onderkenbaar door eenige verschillen in de lengte-evenredigheden van ligchaam en vinnen, bollen en snuit en door andere kleurteekening van ligchaam en vinnen. Zij is ter aangehaalde plaatse vrij uitvoerig beschreven, en was reeds bekend van de Sechellen, Nieuw Ierland en Pinang.

LABROÏDEI CTENOÏDEI.

Glyphisodon xanthurus Blkr.

Glyphis. corpore oblongo compresso, altitudine 2½ ad 2¾ in ejus longitudine, latitudine 3 circiter in ejus altitudine; capite 4¾ in longitudine corporis, paulo altiore quam longo; oculis diametro 3 circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali capite declivi rectiuscula; linea rostro-pectoralis parum convexa; rostro oculo brevior; osse suborbitali angulo oris oculi diametro duplo fere humiliore; maxillis aequalibus superiori sub oculi margine anteriore desinente; dentibus utraque maxilla p. m. 44; praeperculo obtusangulo angulo rotundato; squamis lateribus 28 p. m. in serie longitudinali; linea laterali sub spinis dorsalibus posticis interrupta; pinnis dorsalibus et anali radiosis dimidio basali tantum squamosis, dorsali radiosa obtusa rotundata corpore minis duplo humiliore, dorsali spinosa dorsali radiosa multo humiliore spinis posticis spinis ceteris lon-

gioribus; pectoralibus rotundatis 4 fere, ventralibus acutis radio 1. producto 4 et paulo, caudali emarginata lobis acutiusculis $3\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis; anali obtusa rotundata dorsali radiosa non humiliore spina 2^a radiis mediis multo brevior; colore corpore antice violaceo-aurantiaco postice aurantiaco; vitta interoculari curvata fusca convexitate rostri apicem attingente; fascia oculari diffusa fusca; vitta operculari transversa fusca ex parte sub limbo praeoperculari occulta; pinna dorsali spinosa inferne violaceo-aurantiaca superne violacea; dorsali radiosa et caudali aurantiacis; pectoralibus violascentibus basi aurantiacis basi superne macula trigona profunde fusca; ventralibus nigris; anali maxima parte aurantiaca antice inferne violascente.

B. 6. D. 13/15 vel 13/16. P. 2/15. V. 1/5. A. 2/13 vel 2/14. C. 15 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 116'''.

Aanm. Deze soort houdt het midden tusschen *Glyphisodon leucogaster* Blkr. en *Glyphisodon Behnii* Blkr. en is in kleurteekening het naaste verwant aan laatstgenoemde. Zij is kenbaar aan hare geheel oranjekleurige staart en staartvin en straalachtige rugvin en is voorts minder slank van ligchaam en minder schuinsch van profiel dan *Glyphisodon Behnii*, terwijl zij ook grootere borstvinnen heeft.

Helias macrochir Blkr.

Helias. corpore oblongo compresso, altitudine $2\frac{2}{3}$ circiter in ejus longitudine, latitudine 3 circiter in ejus altitudine; capite $4\frac{1}{3}$ circiter in longitudine corporis, aequae alto fere ac longo; oculis diametro $2\frac{2}{3}$ in longitudine capitis; linea rostro-dorsali capite valde declivi convexiuscula; osse suborbitali oculi diametro plus triplo humiliore; maxillis subaequalibus superiore sub oculi parte anteriore desinente; dentibus maxillis serie externa conicis medioeribus, maxilla superiore p. m. 50, maxilla inferiore p. m. 54, seriebus internis brevibus sed bene conspicuis; praeoperculo margine posteriore leviter emarginato, angulo rotundato; squamis lateribus 26 p. m. in serie longitudinali; linea laterali sub initio pinnae dorsalis radiosae interrupta; pinna dorsali radiosa obtusa dorsali spinosa altiore corpore vix plus duplo humiliore; dorsali spinosa spinis mediis spinis ceteris longioribus; pectoralibus acutis $3\frac{2}{3}$, ventralibus acutis radio 1° producto 4 circiter, caudali profunde incisa lobis acutis superiore longiore $3\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis; anali obtusa spina 2^a radiis non brevior spinis dorsalibus mediis longiore et multo crassiore; colore corpore pinnisque aurantiaco, capite superne, dorso dimidioque dorsalis spinosae basali olivaceo.

B. 5. D. 13/11 vel 13/12. P. 2/15. V. 1/5. A. 2/11 vel 2/12. C. 15
et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 115'''.

Aanm. *Heliases macrochir* is van de overige soorten van *Heliases* gemakkelijk te onderkennen aan hare lange borstvinnen, hoog ligchaam, oranjekleurig ligchaam en vinnen, enz.

LABROÏDEI CYCLOÏDEI.

Julis (Halichoeres) prosopeion Blkr.

Jul. (Halichoer.) corpore oblongo compresso, altitudine $4\frac{1}{2}$ ad $4\frac{1}{2}$ in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro 4 et paulo in longitudine capitis; linea rostro-dorsali capite declivi rectiuscula; labiis carnosis; dentibus maxillis medio-cribus conicis rectiusculis, caninis utraque maxilla antice 2 curvatis medio-cribus; dente oris angulari magno conico prominente; linea laterali squamis plurimis bifida; squamis lateribus 27 p. m. in seris longitudinali; pinnis dorsali et anali basi glabris postice angulatis; pectoralibus obtusis $5\frac{3}{4}$; ventralibus acutis radio 1° producto 5 et paulo, caudali convexa $5\frac{3}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore capite dorsoque antice violascente, lateribus et postice dilute roseo, singulis squamis macula transversa aurantiaca; pinnis verticalibus aurantiacis, dorsali coeruleo marginata, macula maxima violaceo-nigra spatium spinam 1^{m} inter et 4^{m} maxima parte tegente, post maculam vittulis pluribus longitudinalibus irregularibus parte spinosa violascentibus parte radiosa coerulescentibus; anali vittis 3 longitudinalibus coerulescentibus; pectorali membrana violascente-hyalina, basi aurantiaca vitta triangulari transversa coerulea; ventrali flavescente spina coerulea.

B. 6. D. 9/12 vel 9/13. P. 2/12. V. 1/5. A. 3/12 vel 3/13. C. 14
et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 135'''.

Aanm. Deze soort is het naaste verwant *Julis (Halichoeres) solorensis* Blkr. doch deze heeft de kleur des ligchaams eenigzins anders, drie paarse banden over den kop, de donkere vlek tusschen de rugdoornen veel kleiner en bovendien eene donkere vlek tusschen de 4^e en 6^e stralen der rugvin en boven aan de basis der staartvin.

Julis (Halichoeres) kallopos Blkr.

Jul. (Halichoer.) corpore oblongo compresso, altitudine 4 circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $4\frac{2}{3}$ circiter in longitudine corporis; altitudine capitis $1\frac{2}{3}$ circiter in ejus longitudine; oculis diametro $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-dorsali capite leviter concava; labiis carnosis; dentibus maxillis mediocribus, conicis, rectiusculis, caninis utraque maxilla antice 2 curvatis medioeribus; supramaxillaribus divergentibus, inframaxillaribus convergentibus; dente oris angulari mediocri conico prominente; linea laterali antice parum ramosa postice simplicee; squamis lateribus 27 p. m. in serie longitudinali; pinnis dorsali et anali basi paulo squamosis, postice angulatis; pectoralibus obtusis $6\frac{1}{4}$, ventralibus acutis radio 1° producto 6, caudali convexa $6\frac{1}{4}$ circiter in longitudine corporis; colore corpore pulchre viridi; capite fasciis longitudinalibus rubro-violaceis coeruleo marginatis 4 vel 5 regionem nucho-thoracicam attingentibus; squamis corpore singulis ocello rubro-violaceo coeruleo cincto; pinnis dorsali et anali purpureo-violaceis coeruleo et flavo marginatis vittulis brevibus obliquis undulatis rubro-violaceis pictis; pectoralibus dilute violaceis basi rubris basi superne macula trigona profunde coerulea; ventralibus flavis radio 1° rubro-violaceo; caudali maxima parte purpureo-violacea vittulis transversis brevibus undulatis rubro-violaceis, margine posteriore et angulis superiore et inferiore lata flava, flavo vitta coerulea a parte pinnae profundiore separato.

B. 6. D. $9/13$ vel $9/14$. P. $2/12$. V. $1/5$. A. $3/13$ vel $3/14$. C. 14 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 111'''.

Aanm. Onder de talrijke soorten van de afdeeling van *Julis* met mondhoektanden is er eene groep, welke zich laat onderkennen aan het eenigzins hol profiel van den spitsen kop, aan het ligt beschubt zijn van de basis van rugvin en aarsvin, aan de vrij groote ligchaamsschubben, eene min of meer violetkleurige staartvin met breed gele toppen, enz. Van deze groep bezit ik drie zeer na aan elkander verwante soorten, t. w. de bovenbeschrevene, *Julis (Halichoeres) Temminckii* Blkr. (van Batavia) en *Julis (Halichoeres) kalochroma* Blkr. (van Sumatra). *Julis (Halichoeres) kallopos* is het naaste verwant aan *Julis (Halichoeres) Temminckii* Blkr., doch onderscheidt er zich voldoende van door bijzonderheden der kleurtekening en voornamelijk door eene aanmerkelijk kortere staartvin.

Cheilinus oxycephalus Blkr.

Cheilin. corpore oblongo compresso, altitudine $3\frac{1}{2}$ circiter in ejus longitudine, latitudine $2\frac{1}{3}$ circiter in ejus altitudine; capite acuto $3\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corporis, paulo longiore quam alto; oculis diametro $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali concava; maxillis dentibus medioeribus anticis 2 caninis magnis curvatis; mento non prominente; praeoperculo subrectangulo angulo rotundato; linea laterali singulis squamis simplice, bifida vel trifida; squamis lateribus 22 p. m. in serie longitudinali; linea dorsali-linea ventrali multo convexiore; pinnis verticalibus basi squamosis; dorsali et anali radiosus postice obtusis rotundatis; dorsali spinosa spina postica spinis ceteris longiore, membrana inter singulas spinas leviter emarginata non lobata; pectoralibus obtusis rotundatis ventralibus acutis vix longioribus 6 circiter, caudali obtusa convexa $5\frac{1}{2}$ circiter in longitudine corpori; colore corpore coffeo marginibus squamarum profundiore; lateribus maculis 6 ad 8 parvis fuscis longitudinaliter seriatis; pinnis verticalibus spinis et radiis viridibus, dorsali spinosa membrana coffea violaceo nebulata, antice basi macula magna aurantiaca, superne macula magna profunde coerulea; dorsali radiosa membrana antice violascente, postice membrana et radiis aurantiaco-rubra; pectoralibus aurantiaco-rubris; ventralibus et anali viridi-violascentibus flavo maculatis; caudali membrana violacea, vittis 4 ad 5 transversis viridi-flavis.

B. 6. D. 9/11 vel 9/12. P. 2/10. V. 1/5. A. 3/9 vel 3/10. C. 14 et lat. brev.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 115'''.

Aanm. Deze soort is zeer na verwant aan *Cheilinus tetrazona* Blkr. van Sumatra, doch onderscheidt er zich van door het niet gekwabt zijn van het rugdoornsvlies, door het gemis der 4 donkere dwarsche banden des ligchaams, afwezigheid van roode schubvlekjes, door hooger en betrekkelijk minder bollen buik, enz. Niet minder groot is hare verwantschap in habitus met *Cheilinus decacanthus* Blkr., doch deze heeft 10 rugdoornen, een rooden dwarschen band over de staartvinschubben, alle schubben met fraai roode vlekjes geteekend enz. Van roode schubbandjes of vlekjes of oogbandjes zie ik bij het bovenbeschreven specimen geen spoor, niettegenstaande het zich in een' niet minder goeden toestand van bewaring bevindt dan mijne specimina van *Cheilinus tetrazona* en *Cheilinus decacanthus*.

BALISTINI.

Balistes bursa Scheid. Cuv. Règn. anim. éd. lux. Poiss. p. 343.

Balist. corpore oblongo compresso, diametro dorso-anali $2\frac{5}{8}$ circiter in longitudine corporis, latitudine $2\frac{1}{2}$ circiter in diametro dorso-anali; capite acuto $3\frac{2}{5}$ circiter in longitudine corporis, altiore quam longo; oculis diametro $4\frac{1}{2}$ circiter in longitudine capitis; linea rostro-frontali declivi concaviuscula; rostro oculo triplo ad quadruplo longiore; sulco praeoculari oculo brevior; labiis carnosis; dentibus utroque maxilla 8 lateralibus emarginatis, mediis 2 maxilla superiore obtusis, maxilla inferiore acutis; apertura branchiali ante basin superiorem pinnae pectoralis desinente; scutis lateribus 46 p. m. in serie longitudinali usque ad aperturam branchialem, scutis lateribus caudaque singulis medio spina brevi basi latiore quam longa armatis, spinis lateribus apice postrorsum spectantibus, spinis caudalibus lateralibus majoribus apice antrorsum spectantibus; genis totis scutatis non sulcatis; pinna dorsali spinosa spina rostro brevior, obtusa, scabra apice dentata, membrana pinnam dorsalem radioşam non attingente; dorsali radiosa et anali obtusis rotundatis antice quam postice altioribus, diametro dorso-anali triplo circiter humilioribus, dorsali radiosa anali paulo altiore; pectoralibus flabelliformibus; pinna ventrali spina 1^a crassa dentata spinis sequentibus 15 p. m. gracilibus conspicuis; caudali convexa angulis acuta 6 circiter in longitudine corporis; colore corpore dorso olivaceo, lateribus aureo-viridi, inferne roseo-margaritaceo; vitta maxillo-subpectoralis coerulea; regione postoculari fasciis 2 transversis fuscis anteriore semilunari oculo-pectoralis sub basi pectoralis desinente, posteriore dorso-branchiali aperturam branchialem intrante; dorso et ventre basi pinnarum dorsalis radiosae analique fascia longitudinali fuscescente; pinna dorsali spinosa antice fusca postice grisea; dorsali radiosa, anali pectoralibusque membrana margaritaceis radiis aurantiacis; caudali dimidio basali fusco-olivacea dimidio libero dilutior; ventrali margine inferiore late nigra.

D. 3 — 2/25. P. 1/12. A. 3/23. C. 1/10/1.

Synon. *Poupou noble* Renard Poiss. Mol. I tab. 1 fig. 7.

Baliste bourse Sonner. Journ. de Physique 1774. Bonnat. Planch.

Encyclop. méth. Lacép. Poiss. I p. 375 tab. 7 fig. 1.

Habit. Amboina, in mari.

Longitudo speciminis unici 125'''.

Aanm. De afbeeldingen en beschrijvingen van RENARD en LACÉPÈDE, hoe inkorrekt ook, laten de soort gemakkelijk herkennen. Hare kenmerken vallen ook zeer in het oog en bestaan voornamelijk in de talrijke reijen doorntjes van staart en zijden en in de eigenaardige bandteekening van den kop.

